



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۶/۱۰/۱۱

نویسنده: ن. جلیل زاد

زنگی های مست.. تیغ دادن در کف زنگی مست به که آید علم ناکس را به دست مولانای بلخی

{این ها (هیچ) های ترسناک بودند و هستند}

■ مولانا در این بیت متذکر می شود که سپردن ابزار قدرت، دانش، فرمانروایی و اختیارات کلان به افراد فاقد صلاحیت، شایستگی اخلاقی و جنبه انسانی (ناکسان)، پی آمدهایی به مراتب ویرانگرتر و فاجعه بارتر از دادن سلاحی بران به دست فردی بی عقل و بی کنترل دارد. ارتباط این مفهوم با متجاوزان به حقوق عامه، جنایت کاران، غاصبان و مدعیان دروغین رهبری را می توان در چند محور اساسی تحلیل و تبیین کرد:

■ علم و قدرت، سلاح بی رحمانه در دست «ناکس» دانش، اطلاعات، ابزارهای استخباراتی و نهادهای قدرت، هنگامی که در اختیار افراد صالح و مردمی قرار گیرند، ابزار امنیت، رشد و عدالت جامعه هستند. اما همین ابزارها وقتی به دست جاهلان مستبد، غاصبان و جاسوسان می افتند، به ماشینی برای سرکوب، شکنجه، ترور و تاراج تبدیل می شوند. «علم ناکس» یعنی دانشی که نه در خدمت اخلاق و مردم، بلکه در خدمت تحکیم ستمگری، نقشه کشیدن برای عوام فریبی و غارت سرمایه های عمومی به کار گرفته می شود.

■ جهل و مستی قدرت «زنگی مست» در تمثیل مولانای بلخی، نماد بی عقلی و بی کنترلی است. جاهلانی که به نام رهبر بر گرده مردم سوار می شوند، دچار «مستی قدرت» هستند. آنها با تکیه بر جهل بنیادین، تقوای اخلاقی را زیر پا می گذارند و هرگونه نقد، حق خواهی و آزادی طلبی را با تیغ سرکوب پاسخ می دهند. سرنوشت جوامعی که گرفتار چنین حکمرانانی می شوند، مالا مال از فقر، فساد، ناامنی، ترور و عقب ماندگی، است.

■ خیانت و سلب صلاحیت اخلاقی جاسوسان، غاصبان و قاتلانی که با توسل به زور و حيله بر مسند تصمیم گیری می نشینند، فاقد مشروعیت مردمی و اخلاقی هستند.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په ځیر و لولئ

وقتی اختیارات یک کشور یا جامعه به افرادی واگذار شود که وابستگی به بیگانگان یا منافع شخصی و گروهی دارند، تمام نهادهای قانونی و اداری از مسیر اصلی خود منحرف شده و در خدمت تحکیم سلطه نامشروع آنان قرار می گیرند.

■ پیامد اجتماعی و تاریخی

پیام واضح بیت مولانا این است که بزرگ ترین خطری که یک جامعه را تهدید می کند، نه نداشتن امکانات، بلکه «وارونگی شایسته سالاری» و سپردن اختیارات کلان به جاهلان و و جاسوسان و غاصبان و ستمگران است .

تاریخ نشان داده است که حکمرانی بر پایه زور، جهل و خیانت، پایدار نمی ماند و جوامعی که در برابر تسلط ناکسان سکوت نمی کنند، در نهایت مسیر آگاهی و رهایی را بازمی یابند.



آرشیف: مطالب نشر شده ن. جلیل زاد

د پانو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ